

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Nisporeni din 04 decembrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, în cauza penală, declarat de inculpații

Popov Alexandru Victor, născut la 23 august 1987, originar din or. Nisporeni, str. Păcii nr. 3, ap. 15, domiciliat în mun. Chișinău, str. P. Zadnipru 4/1, ap. 80;

și

Popov Grigore Victor, născut la 15 noiembrie 1982, originar din or. Nisporeni, str. Păcii nr. 3, ap. 15, domiciliat în or. Chișinău, str. Studenților 7/2, ap. 105.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 26.06.2014 pînă la 04.12.2014;*
2. *Instanța de apel de la 29.12.2014 pînă la 01.04.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 17.07.2015 pînă la 02.12.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 04 decembrie 2014:

- Popov Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale;
- Popov Grigore, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

S-a explicat lui Popov Alexandru și Popov Grigore că sunt în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătesc în cel mult 72 de ore din momentul în care hotărârea devine executorie.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpații Popov Alexandru și Popov Grigore, sunt învinuiți pentru faptul că, la data de 02 noiembrie 2013, aproximativ la orele 19:00, fiind anunțați telefonic de către tatăl lor Popov Victor să vină pe strada Dacia din or. Nisporeni, la magazinul alimentară ÎI „Ulinici Ion”, împreună s-au deplasat la locul indicat și văzându-l pe tatăl lor certându-se cu o persoană care s-a dovedit a fi Bîtcă Mihail, s-au apropiat și intenționat, fără motiv, încălcând grosolan ordinea publică, i-au aplicat lui Bîtcă Mihail mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste cap și corp, cauzându-i traumă cranio-cerebrală exprimată prin comotie cerebrală și echimoze pe față, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 184/D din 16 decembrie 2013, se clasifică ca vătămări corporale ușoare ce provoacă dereglarea sănătății de scurtă durată, între 7 și 21 zile.

3. Nefiind de a cord cu sentința, au atacat-o cu apeluri:

➤ procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie stabilită o pedeapsă după cum urmează: lui Popov Grigore și Popov Alexandru în temeiul art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal de stabilit o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare fiecareia, cu aplicarea art. 90 Cod penal cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani fiecareia.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- consideră că, pe cazul dat intenția inculpaților era directă și clară, din care motiv și pedeapsa aplicată necesită a fi determinată reieșind din caracterul acțiunilor inculpaților care nu au conștientizat pe deplin gravitatea și cinismul acțiunilor săvârșite împotriva lui Bîtcă Mihail;

- stabilirea pedepselor prin sentință fiind necorespunzătoare prevederilor legale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării și reeducării condamnaților, având în vedere rezonanța infracțiunii în teritoriu, personalitatea inculpaților, conștientizarea faptei după comiterea acțiunilor incriminate în învinuire.

➤ avocatul Doina Guțanu în numele inculpaților Popov Alexandru și Popov Grigore prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Popov Alexandru să fie achitat în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal în condițiile art. 390 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat, iar în privința inculpatului Popov Grigore să fie recalificată fapta, fiind atras la răspundere contravențională conform art. 78 alin. (3) Cod contravențional.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- condamnarea lui Popov Alexandru și Popov Grigore nu are suport probant și legal. Instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 96 și art. 101 Cod de procedură penală, nu a reținut și nu a supus analizei juridice declarațiile părții vătămate și a martorului acuzării Pruneanu Grigore contradictorii de la caz, la caz. Instanța de judecată, prin sentința de condamnare, incorect a stabilit existența în acțiunile inculpaților componentele de infracțiune reținute în sarcina lor. Instanța de fond a pus la baza sentinței declarațiile părții vătămate Bîtcă Mihail și a martorului Pruneanu Gheorghe fără a le da apreciere în corelație cu cele date de aceștia la urmărirea penală și cele examinate în cadrul ședinței de judecată;

- instanța de fond nejustificat a pus la baza sentinței declarațiile părții vătămate Bîtcă Mihail care a fost inițiatorul conflictului, deși au fost și sunt toate temeiurile de a da o apreciere critică declarațiilor acestuia. Mai mult ca atât, Popov Victor a depus în seara de 02.11.2013 o plângere împotriva lui Bîtcă Mihail însă nu a primit nici până astăzi un răspuns din partea Inspectoratului de Poliție Nisporeni;

- instanța de fond, deși în sentința de condamnare face referire la declarațiile inculpaților, nu a dat apreciere juridică și nici nu a supus analizei declarațiile acestora din punct de vedere a coroborării lor cu alte probe examinate în cadrul procesului judiciar, cum ar fi a declarațiilor martorului Popov Victor;

- în cadrul procesului penal vina lui Popov Alexandru nu a fost dovedită pe deplin, instanța eronat a apreciat probele acuzării ca demonstrând vinovăția acestuia.

Consideră că, sunt toate premisele de a pronunța o decizie bazată pe lege care ar rezulta din analiza tuturor probelor examinate în cadrul instanței de fond, această decizie nu poate fi decât una de achitare în privința lui Popov Alexandru.

În privința inculpatului Popov Grigore se solicită recalificarea faptei și anume să fie atras la răspundere contravențională conform art. 78 alin. (3) Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de apărătorul Guțanu Doina în numele inculpaților Popov Alexandru și Popov Grigore.

A fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința din oficiu și pronunță o nouă hotărâre, potrivit căreia:

Se recunosc vinovați Popov Alexandru Victor și Popov Grigore Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, stabilindu-le pedeapsă sub formă de amendă în mărime de câte 500 unități convenționale, fiecare.

În conformitate cu art. 64 alin. (3) Cod penal, condamnații sunt în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătesc în cel mult 72 de ore din momentul în care hotărârea devine executorie.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță nu a constatat dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia sunt învinuiți inculpații, conform prevederilor art. 385 alin. (1), alin. (1) Cod procedură penală, indicând faptul că, „inculpații Popov Alexandru Victor și Popov Grigore Victor sunt învinuiți”

Astfel, instanța de apel a constatat că, inculpații Popov Alexandru Victor și Popov Grigore Victor la data de 02 noiembrie 2013, aproximativ la orele 19:00, fiind anunțați telefonic de către tatăl lor Popov Victor să vină pe strada Dacia din or. Nisporeni, la magazinul alimentar ÎI „Ulinici Ion”, împreună s-au deplasat la locul indicat și văzându-l pe tatăl lor certându-se cu o persoană care s-a dovedit a fi Bîtcă Mihail, s-au apropiat și intenționat, fără motiv, încălcând grosolan ordinea publică, i-au aplicat lui Bîtcă Mihail mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste cap și corp, cauzându-i traumă cranio-cerebrală exprimată prin comoție cerebrală și echimoze pe față, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 184/D din 16 decembrie 2013, se clasifică ca vătămări corporale ușoare ce provoacă dereglarea sănătății de scurtă durată, între 7 și 21 zile.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de fond inculpatul Popov Alexandru și Popov Grigore vina în comiterea infracțiunii incriminate nu au recunoscut-o, însă faptul comiterii acțiunilor infracționale imputate dâșilor este dovedită prin cumul de probe ca: *declarațiile părții vătămate Bîtcă Mihail; declarațiile martorilor Popov Victor Grigore, Pruneanu Gheorghe Pantelei, și raportul de expertiză medico-legală nr. 184/D din 16 decembrie 2013.*

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiată poziția apărării care a invocat că, declarațiile părții vătămate Bîtcă Mihail nu pot fi reținute, în legătură cu faptul că, el a fost inițiatorul conflictului, or, declarațiile acestuia este o probă pertinentă și concludentă și care poate fi apreciată în coroborare cu alte mijloace de probă administrate la faza de urmărire penală.

La fel, instanța de apel a respins solicitarea apărării privind recalificarea faptei inculpatului Popov Grigore, și anume atragerea la răspundere contravențională potrivit art. 78 alin. (3) Cod Contravențional, or, instanța de apel a constatat faptul că, inculpatul Popov Grigore și inculpatul Popov Alexandru, intenționat, încălcând ordinea publică, i-au aplicat lui Bîtcă Mihail mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste cap și corp, vătămări care conform raportului de expertiză medico-legală se califică ca vătămări corporale ușoare.

Referitor la apelul procurorului, instanța de apel a menționat că, careva circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite.

Astfel, instanța de apel reieșind din circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșită de inculpați, de personalitatea inculpaților că, nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, că la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu au fost

condamnați consideră că, solicitarea acuzării de stat privind aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare de 2 (doi) ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani este una prea aspră, iar din aceste motive, instanța de apel va aplica inculpaților Popov Grigore și Popov Alexandru pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, pedeapsa care se consideră a fi una echitabilă în coraport cu circumstanțele cauzei, fiind de natură să asigure realizarea scopului pedepsei penale restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

5. Nefiind de acord cu hotărârile enunțate, inculpații Popov Grigore și Popov Alexandru, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri după cum urmează, în privința inculpatului Popov Alexandru să fie achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar în privința lui Popov Grigore să fie achitat din motiv că există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei și anume extrema necesitate. Recurenții invocă dezacordul cu aprecierea probelor; partea vătămată în ședință a menționat că este inițiatorul conflictului, tot partea vătămată a menționat că doar o persoană l-a lovit; instanța a examinat cauza unilateral și superficial.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului ordinar declarat de inculpații Popov Grigore și Popov Alexandru, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece autorii recursului critică aprecierea probelor administrate de către instanța de judecată, care ține de starea de fapt a cauzei, stabilirea căreia este de competența instanțelor de fond, iar un asemenea temei nu este prevăzut de lege pentru a examina cauza la etapa actuală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 8) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal reține, că instanța de apel judecând cauza, verificând și apreciind probele în ședința de judecată, în conformitate cu prevederilor art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală, a stabilit toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia cu privire la vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

Instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurenți, menționate la pct. 5 din decizie, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare argumentată și expusă la pct. 4.1, soluție, care este susținută și de instanța de recurs, și a cărei reluare nu se mai impune.

De asemenea, Colegiul constată că, instanța de apel, judecând apelurile a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată în baza probelor administrate și verificate în

ședința de judecată a instanței de apel, fapt reflectat în procesul-verbal al ședinței de judecată, oferind răspunsuri la toate motivele invocate în apeluri, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor legale.

Conform materialelor dosarului se atestă că inculpații au fost învinuiți, recunoscuți vinovați și condamnați de instanța de apel în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume huliganismul, *adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței, opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.*

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

În sensul art. 287 Cod penal, prin *violență* se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă. Prin acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, trebuie de înțeles violarea demonstrativă a normelor etice general acceptate.

Așadar, potrivit declarațiilor părții vătămate Bîtcă Mihail date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond și susținute în ședința instanței de apel „...după ce au schimbat un rând de replici cu Popov Victor care s-a dat într-o parte și-a telefonat. Partea vătămată și-a luat o sticlă cu lapte și două franzele și ieșind pe scări a auzit numai un cuvânt „papașa” și a fost lovit la cap în partea stângă, după care a căzut jos, pierzându-și cunoștința. Când și-a revenit, poliția era pe loc, după care a venit ambulanța și a plecat la spital. A mai declarat că, atunci când a căzut jos simțea că este lovit cu picioarele sub coaste. Nu știe exact cine l-a lovit pentru că era întuneric, dar a văzut că erau doi băieți care ulterior s-au stabilit a fi Popov Alexandru și Popov Grigore. Indică că, prima lovitură a primit-o când a ieșit din magazin și pe inculpați i-a văzut la față. Doamnele care se aflau în magazin și-au procurat ce au avut nevoie și au ieșit nu au văzut cearta, însă vânzătoarea a auzit tot și Pruneanu Gheorghe se afla la colțul magazinului, unde mai era o persoană. De către medicul legist a fost examinat doar la cap.

Martorul Popov Victor Grigore a declarat că „...el nu le-a spus nimic fiilor săi în afară de faptul ca să vină la magazin. Atunci când el a ieșit din magazin, Bîtcă Mihail se afla afară și din nou s-a adresat către el cu cuvinte urâte, după care l-a apucat de haine din regiunea pieptului și atunci au venit și fii lui”.

Martorul Pruneanu Gheorghe Pantelei a declarat atît în instanța de fond cît și în instanța de apel că „... când a ieșit afară a văzut că de după magazin au ieșit doi băieți zdraveni și când Bîtcă Mihail cobora pe scări acei băieți 1- au lovit și ultimul a căzut jos și

ei mai doreau să-l lovească cu picioarele, la care el le-a spus ce cei care sunt căzuți jos nu se mai lovesc. L-a văzut pe Bîtcă Mihail care era căzut jos fără cunoștință, era numai salivă, iar băieții nu l-au mai lovit, după care a venit poliția și el s-a retras”.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal reține că acțiunea inculpaților corect au fost calificate potrivit art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ori acțiunile inculpaților au fost intenționate, au avut un caracter violent, soldat cu leziuni corporale care au provocat dereglarea sănătății de scurtă durată a părții vătămate Bîtcă Mihail, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită fiind săvârșite într-un loc public.

Recurenții mai invocă că, instanța de apel incorect a apreciat probele prezentate de apelanți care confirmă nevinovăția inculpaților în cele incriminate.

Motivele aduse de către autorii recursului, referitor la dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs stipulate în art. 427 Cod de procedură penală. La etapa recursului ordinar instanța de recurs nu efectuează un control asupra fondului cauzei, ci verifică aplicarea corectă a normelor de drept material și de procedură față de faptele constatate de instanța de fond ori, după caz, de instanța de apel. Această verificare se efectuează numai în limita temeiurilor formulate în recurs.

Colegiul remarcă faptul că, în speță, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este detaliat analizată în textele sentinței și deciziei.

Temei de a pune la îndoială veridicitatea probelor și concluziilor instanței de apel nu s-a stabilit. Totodată, Colegiul penal menționează că, argumentele invocate în recursul inculpaților au fost deja obiect de judecare în instanța de apel, iar aceasta respectând prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar careva noi argumente în recurs nu au indicat.

În acest context, Colegiul conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpații *Popov Alexandru Victor și Popov Grigore Victor*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, în cauza penală în privința acestora, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **29 decembrie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan